

مکتبہ اسلامیہ

۱۹ نجی سنہ

سنہ ۱۳۱۷

جزو، عدد : ۸۵

لوندردہ قلوبلری

ممالک غریبہدہ قلوب تعبیر اقلانسان انجمنہلرہ الځ جوق مالک اقلان مملکت انکلتراقلہرق، اوقطعمہدہ دخیالحاصہ لوندرہ شہری، قلوبلرینک کثرتی وخصوصا تنوع واهمیتی ایلہ مشہوردر .

لوندرہدہ ایوم ۹۰ قلوب اقلہرق، ایلک قلوب ۱۷۳۰ تاریخندہ تأسیس ایدلمش اقلان (وریس قلوب) White's Club دیرکہ (سوسیال) یعنی خصوصات اجتماعیه مباحثہ محصوصدر .

بوظقسان قلوب ایچندہ (قونسٹیٹیوشنل) و (نشیونل لیبرل) نامندہکی قلوبلرک آلتیشر بیک بشر یوز اعضاسی واردر . بونلردن صکگرہ بشر بیک بشر یوز اعضایی شامل اوچ قلوب دها گلورکہ، بونلردن برنجیسی محافظہکارلرک الځ مشہور انجمن مصاحبی اقلان (بریمروز) قلوبی اقلہرق، لورد بیفونسفیلڈ شکوفہ منجھی اقلان بیاض گلہ نسبت ایدلمشدر .

ایکمنجی و اوچمنجی (جونیسورقونسرواتیو) و (جونیسور قونسٹیٹیوشنل) نامندہکی قلوبلردر . بونلردن صکگرہ درت بیک بش یوزدن ایکی بیک اعضایہ قدر مداومینی اقلان قرق قدر دها قلوب اقلہرق قصوری ایکی بیگدن بش یوز اعضایہ قدر اقلان سیاسی، علمی، ادبی، صناعی، تجاری، جغرافی مسائل ومباحث ایلہ متعارف قلوبلردرکہ، عمومک مداومینی یوز اون بیک کشیہ بالغدر .

بوقلوبلردن بعض مہملرینک ابنہسی غفللرہ ولہ ویرہجک مرتبہلردہ جسم ومحتشم اقلہرق، بزلرہ کورہ تصویری بیلہ محال واولسہ اقلسہ امثال مخیلہسنہ ایران شعراسنک مبالغات ومخیلاتندہ تصادف اولنہیلسی داخل احتمالدر .

مثلاً (نشیونل لیبرل) قلوبک، لوندردہ محلاتک الٰہ معتبرلرندن اولان
 (وائیہال پلہیس) دہکی بناسنک مثلنہ لوندردہ استٹا ایدیلنجہ اوروپا سوادینک بریرندہ
 تصادف ایدیلہ منز، پارسک، برلینک، ویانہنک الٰہ بیوک سربیلری بؤبنانک یانندہ
 عادى براوکہی قلوبور، زیراً ۳۰۰ یاردہ برجہہی و ۲۵۰ یاردہ عمقی حاوی اولان
 بؤبنا ۶ ایلہ ۸ طبقہ اوزرینہ انشا ایدلمشدر، یعنی بعض اقسامی نظرہ (مونوٹون)
 یکنسق گوزننامک ایچون آلتی طبقہی و بعض اقسامی سکز طبقہی شاملدر.
 کوچک و بیوک ۱۶۰۰ اوٹہ و سالونی حاوی اولان بؤسرای مصاحبک خارجاً
 تماشاسی نظرلردہ امک مکنیت و عظمت و قدرت و معرفت و بالخاصہ احتشام و ثروت
 خصوصلرندہ کی مرتبہ اجلالہ، داخلندہ کی زینت و نظرافت و اثاث و تجملاتندہ حسن
 طبیعتہ فکر استراحتک ازدواجندن متولد مکملیت دخی خواص مدنیہ جہ اولان
 کلاہ مدار استدلالدر.

یالکز بؤقلوبک انتظام و نظافتہ و مداومینک خدمتہ مأمور بش آلتی یوز
 خدمتکار و مطبخندہ قرق الٰہی آنجی و ایراد و مصارفی قبض و صرفہ مخصوص
 یکرمی اوتوز کاتبی شامل بر محاسبہ قلمی اولہرق، اعضادن ہریری بیلہ ۱۲۰ انکلیز
 لیراسی اعطاسیلہ مکلفدزکہ، قلوبک واردات سنویہ سی ۷۸۰ بیٹک انکلیز لیراسی
 و تعبیر آخرلہ ۱۹ میلیون ۵۰۰ بیٹک فرائق در، بؤنکلہ برابر اعضادن ہریری
 بعض دفعہ مصرفلہ ایراد بینندہ وقوعہ کلان آجینی قیامتق ایچون مبلغ مقنندن فضلہ
 اولہرق اونر اون بشر لیرا اعطاسنہ مجبور اولور.

ایشہ بؤمبلغ جسم الٰہی علی طبقہدہ کی قلوبلرک مصرف و ایرادینہ برغونہدر،
 سائر قلوبلرک اعضاسی ایسہ سنوی یوزدن اون ایکی لیرایہ قدر متفاوت مقدارده
 برحق مشارکت اعطاسیلہ مکافدر.

شمعی قلوبلرک مقصد تأسیسیلہ آنلردن متولد فوائدی نظر مطالعہیہ آلم:
 قلوب لفظی انکلیز لسانندہ (یری طوبوس) معناسنہ درکہ مجازاً (قوت)
 افادہ ایدر، چونکہ ہر درلو قوت اتحاد ایلہ حاصل اولدیغندن، قلوبلرک اساس
 تشکیلی مدلولہ افکار ایلہ حصول اتحاد و بناء علیہ جمع قواعد.

ایشته شو ایکی عصر اخیر ایچنده انکاتره نځ معارفده، صنایعده، تجارتده، وسائط ثروتده، حاصلی هر درلو عظمت و مکننده احراز ایتدیکی وسعت و شوکتک که. عموم اوروپا خلقنه باعث عبرت اولمشدر؛ قوه مؤلده سی هپ بوقلوبلردر.

صورته کوکل انگلندیر مکن و بوسیله امانه وقت ایلکدن عبارت ظن اولان بونجهنلر، شو تعیشگاه فانیده (وقت نقددر) حکمتی شعار ایدنش اولان بر قوم ایچون اوبله وسائل سفاهت و یا اسباب عطالتدن عد اولمغه محمل دگلدر. حتی انگلتره دن صکره قلوبلرک اوروپاچه اک زیاده اهمیتی تقدیر اولمیش و بوتقدیر نتیجه سی اوله رقی بر جوق فوادی کورلمش بر ایکنجی مملکت آرانورسه اوده آلمانیا درکه، بوقطعه ده دخی بیانی شو سنلرده انگلتره نځ خلیجه تلاش و اندیشه سی موجب اولان توسع تجارت و باخصوص فکر مستمراته بوقلوبلر ترقی بخش انبساط اولمشدر.

§

بزله هر شینی بروقتلر فرانسه ده آرامش، فرانسه ده کورمش، فرانسه ده اوگر نمش و بناء علیه سائر اوروپا اقوامنک خصوصات مدنیچه حاضر اولدینی کالاندن غافل بولمیش اولدینمز ایچون قلوبلری دخی فرانسه ده کورمک تقلید ایتک ایستمش ایدک. حال بوکه فرانسه ده اکثر شینی هم اثر تقلیددر؛ هم ده هر ابوشی فنا صورته تقلید ایدلمشدر. آرتق فنا تقلید اولمیش بر شینی مقلد عد ایلکده کی خطا دوشونلسون! فرانسه ده کی قلوبلر برر بازیجگاه سفاهت، برر مجمع فحش و زذالت اولمقدن. بشقه برشی دگلدر.

مثلا ایکنجی امپراطو و لاق زماننده یارنده (جوکی قلوب) نامنده بر انجمن آچلش ایدی که اعضا و مداومینی اکثریت اوزره اولاد کبار و تخصیص اصحاب یسار ایدی (۱) اگر فرانسز ادیب حکیمی (لوساز) اک مشهور (طوبال شیطان) حکایه سنده اجرا ایتدیردیگی کبی (عزازیل) معرفتیه بوقلوبک سقنی قالدیریلوبده تپه سندن ایچروسی نظر تماشا اوکنه کتور یله جک اولسه ذکور و اناندن عبارت (۱) بوقلوب یارنده الیوم موجود ایه ده حکومت حاضره اسکی سیئاتنه نهایت و برمشدر.

اؤلان افرادی آرمسندہ جریان ایدن افعال شمیمه نك بۆيله كسوء مستعار تربیت و اصالته بورینوبده هیئت اجتماعیه آرمسندہ کندولرینه بر موقع حیثیت و اعتبار تأمین ایتمش اؤلان بوخله نك دنیاده الك رذیل، الك رسوای، الك کشتی، الك شمع، الك جانی، الك ناموسشکن، الك هتاك عرض و بناء علیه دائما سلامت عامه و وقایة اخلاق جمعیت نامنه ضابطه بلده طرفندن تحرری و تعقیب اؤلانان اشخاص مضره دن دها سفیل، دها مستكره، دها رذیل اۆلدقلى گوریلورده انسانیتك برقات سوسلی لباس و بش اون ككۀ ظرافت استیناس یوزندن نه قدر مصیبتلره، نه قدر ناقابل تعمیر رخنه لره اؤغرا دینی ظاهر اۆلور .

حاصلی فرانسه نك قلوبلری - واقعا حكومت حاضره زماننده اسكى طرزینی بر درجه یه قدر دكشدیرمش اۆلمقله برابر - ینه انگلتره و آلمانیا قلوبلریله مقایسه ایدیلهمیه جك بر حالده در . چونكه بر كره فرانسه ده قلوب فنا برشكل ایله باشلا - مشدر . مثال فنا اولنجه نه قدر حسن نیتله اۆلورسه اۆلسون وجوده كتوریله جك امثالی ینه فنا اۆلور . بوسیله ایوم موجود اولان قلوبلر دخی همان عمومیت اوزره قار اكلیجه سنه منحصر شیلردر .

§

انگلترده مثلا سوسیال بر قلوب مسائل اجتماعیه و مدنییه به متعلق هیچ بر مسئله یوقدر كه موقع بحث و مناظریه قویوبده حلیله مشغول اۆلسون . سوسیال بر قلوب، جمعیت مدنییه نك كافۀ مسائلی اعتباریله خادم سعادت و حلال مشكلاتی در . چونكه هر بری كالات علمیه سیله منسوب اۆلدینی قومه شرفرسان و (علامۀ هرفن) وصفنه حقیله شایان اؤلان بر چوق اصحاب فضل و عرفانك مداوله افكار و تلاحق - آراسیله حل اولنهمیه جق بر مسئله اجتماعیه متصور دگلدر .

حرارتله بحث ایتمك، بحثه استهزا و یا شخصیات قاتق انگیزلرجه معتاد اۆلدینی كگی بوقلوبلر ك شرائط اساسیه سنه بالخاصه منافیدر . اوراده موضع مناظریه قونیلان بر مسئله ، بر معادله ریاضیه حل اولنور كگی بر سكینت و بناء علیه عمیق

برفكر و دقتله بحث و مطالعه اولنور . علوم حقوقيه اربابى بر بحث حقوق حلى و بر فقرة قانونيه تعديل و يا تفسيرى ايچون بوقلوبلردە بسط مباحث ايله حقيقتە اقتران ايدرلر . تجارتى بورالردە مداوله افكار ايله توسيعه موافى اولورلر .

كره ارضك اونده بر قسمى يد تملكته بكوردمش اولان انگيزلر مستعمرات اتخاذاى ايچون بوقلوبلردە مذاكره ايدرلر . هبوطدن برو انسان اياغى باصامش جز برملر ، و يا خلقتدن برر وحشتر ارحالنده قالمش طور اقلر بوقلوبلرك تيه و سوق ايتديكى سياحلىر سايه سنده حوزه تملكه بكوريلور . ارباب صنايع و بدايع جهان . معرفت و هنرك هر كوشه سنده قيمتخاى بازار رواج اولان مصنوعات و مخترعاتى بو قلوبلرك سوق ايتديكى ارباب اختصاص معرفتله استدراك ايدرك يا مثلى ايجاد و يا اصلندن دها مكمل اوله رق تقليد ايله معرض رقابت ورغته عرض ايدرلر .

مبعوثان قوم ، مجلسلرلرلرندە موضوع بحث ايدە جكلرى مسائلى اولجه بورالردە مذاكره و كافه مشكلات و محتملات ملحوظه اوزرينه خصمانه مباحثه ايتدكدن صكره تعين ايدە جك حقيقتە كوره بسط آرا ايدرلر .

دنيا مزلر آلمش اولدينى طور حاضر مدنيت اعتباريله بؤگونكى كونده اعظم مسائل اقوام ، مسائل اجتماعيه اولدينى و اوروپاده براز و قندن برو (قوموناليزم) (سوسياليزم) و (آنارشيزم) كې ذهابلر ذاهبلر توليد ايدن غوغاى معيشتە چارە ساز اولقى هر برده عقلای قومك اجل و ظائفى بؤلندينى جهتله لوندردە موجود اولان قلوبلرك ثائى (سوسيال) يعنى مباحث اجتماعيه مخصوصدر .

دائما سعى و اجتهاد جهتلىرينه مصروف اولان فكر ترقى سايه سنده حكومتلرك تدبيرندن عاجز قالدينى نيجه مسائل معضله بورالردە حل اوله رق رفاهيت عامه ايچون يكي يكي چاره لر كشف و اعداد اولنور .

هله بوقلوبلرك الك بيوك خدمت و منفعتلىر بعض مصيبت و فلاكت حادثه لرلرندە و يامؤسسات خيريه دن برشى احداثنده كوريلور . چونكه آلتى بيك بش يوز اعضاسى اولان بر قلوب بر سبيله اعانه جمعه تشبث ايتك لازم گلسه و فرضا اعضادن هر برى اونر ليرا ويره جك اولسه بر ميلون ۶۲۵ بيك فرانك حاصل اولوركه ، اكر

بر حادثه مصیبت الجاسیه ایسه ، مصاب اولانلری کورمدی که دوندیرر ویا بر تاسیس
 نافع مقصدیله ایسه ، او امر خیری در حال قومه دن فعله کتوریر .
 حاصلی لوندره قلوبلرینک انکلیز ملک و قومی ایچون موجب اولدیغنی فوائدی
 بزجه تصوّره امکان یوقدر . چونکه اکثریت (قلوب) نه اولدیغنی سیزر و بیلانلرمن
 ایسه فرانسه ده کی قلوبلری ویا آنره تقلیداً بک اوغلانده تاسیس ایدلمش برایی
 مجمع سفاهتی پیش تصوّره آلهرق مقایسه یه قالفیشور .

ابوالضیا توفیق

